

Torpinventering i Stora Åby socken Nr. 269 i inventeringen.

Torpets namn: Smedjant Skybacken

Tillhört gården: Järnstads Vitmansgård

Torpets art: Torp

Siste brukare av torpet: Erik och Raili Mahanen inflyttade till torpet 1964 och utflyttade 1967. De var de sist boende. Den siste smeden var Folke Roos som upphörde med verksamheten i slutet av 1970 - talet

Husen finns inte kvar.

Torpets geografiska läge är utsatt på ekonomiska kartan med nr: 29.

Torpets plats i terrängen har återfunnits.

Marken där torpet låg är numera åker.

Markens nuvarande ägare: Bengt Gustavsson

Kommentar i övrigt: Vägskälet 700 meter nordost Stora Åby kyrka benämnes ofta "vägskälet vid Skybacken". Namnet från den höga jordkullen väster vägskalet.

Norr nämnda vägskalet och intill landsvägen låg fordom ett torp under Järnstad Vitmansgård.

Före detta grenadjären och arbetaren Per Ceder född 1857 i Gräna flyttar från torpet 1810.

Smeden Leornad Tripolius Liljegren född 1878 i östra Ryd, gift 1908 med sin andra hustru

Helena Sofia Jonsson född 1875 också i Östra Ryd inflyttar med sina 5 barn 1910.

amma år uppför smeden Liljegren en smedja vid vägskalet. Leornad dör 1930 och smeden

Einar Gustavsson övertar verksamheten. Han är då gift med Leornads och Helenas dotter

Olga född 1909. Sonen Emil arbetar också i smedjan. Smeden Einar drabbas av sjukdom 1938.

Emil Liljegren övertar smedjan och med hjälp av Tage Fransson fortsätter han rörelsen.

1944 insjuknar Emil och måste lämna smedyrket. Smedjan övertas nu av Folke Roos

som arbetat en tid hos Emil. Till sin hjälp har han vid behov Gunnar Eriksson.

Folke fortsätter till slutet av 1970 – talet varefter verksamheten upphör. Folke Roos

blev den sista smeden i "Skybackasmedjan". Han dör 3/8 1984. Emil Liljegren med familj

bor i smedbostaden till 1963 och flyttar då till Ödeshög.

1964 flyttar Erik Mahanen med familj in i före detta smedbostaden / torpet men utflyttar redan 1967 till Klippan.

Husen revs 1968 och återuppbbyggdes någonstans utefter Vätterstranden som sommarstuga. En kortare tid

etablerades en bensinstation på platsen. Smedjan revs 1990 och står nu återuppbbyggd i Vitmansgårdens äng.

Källor: Husförhörslängder, Skifteshandlingar, Storskiftet, Laga skifte.

Inventerare: Boets Torpinventeringscirkel med början år 1992

Bestående av: Sture Johansson, Eino Liljegren, Joel Antonsson, Hans Rydberg, Hans Wigren, Stig-Åke Josefsson, Gösta Gustavsson, Berit Fransson, Siri Nilsson.

Videoband nr 15

Skyltbeskrivning

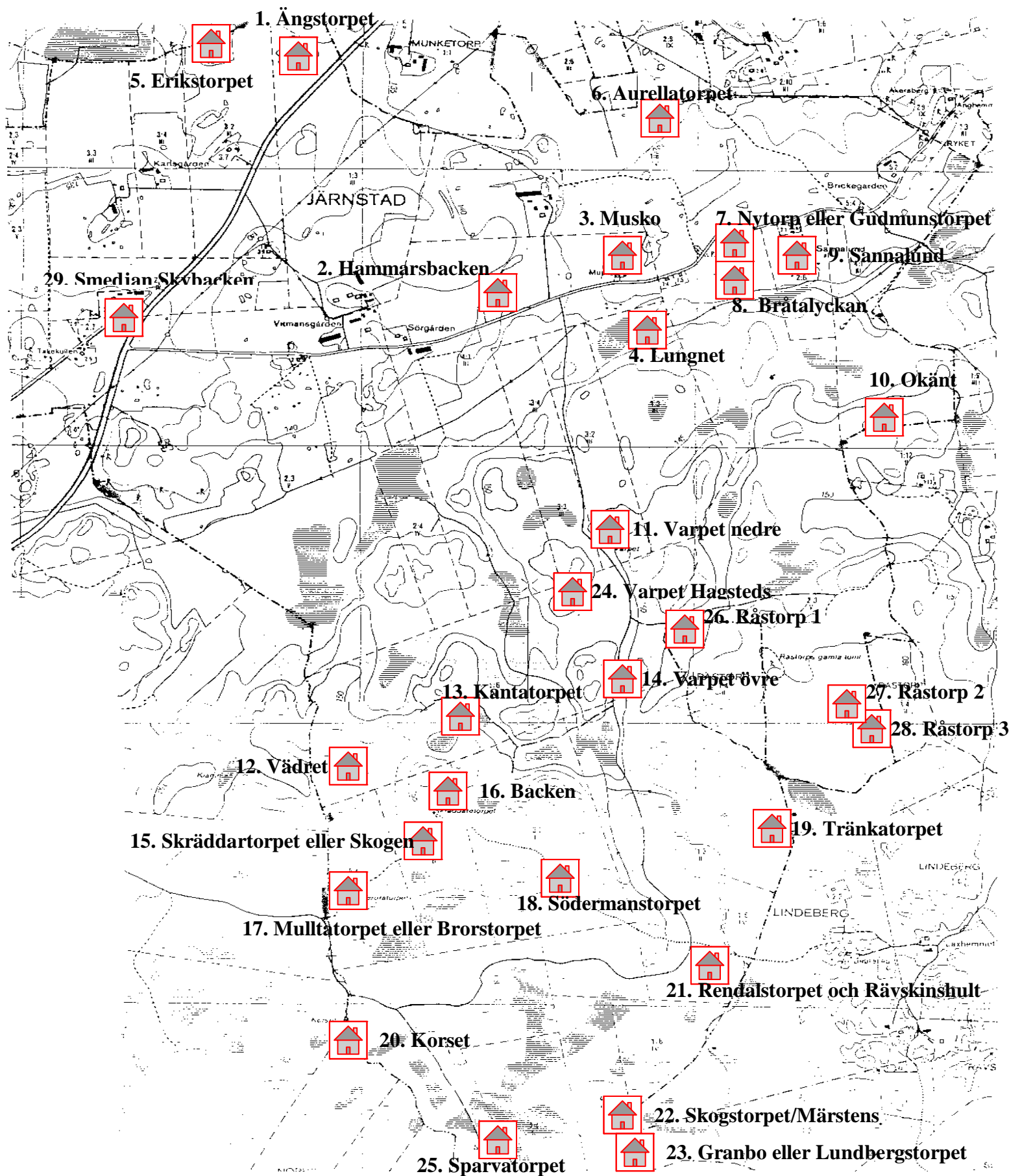
269. Järnstad Vitmansgård

Skybacken på Järnstad Vitmansgårdens ägor.

Sist boende Erik och Raili Mahanen. Inflyttade till torpet

1964 och utflyttade 1967. Den siste smeden var Folke Roos

Som upphörde med verksamheten i slutet av 1970-talet.

Flygfoto över Skybacken

Smedjan. Rolf Stillersson, Emil Lilljegren, Folke Roos, okänd.

Folke Roos klipper klövar på kor.

Eino kör Ferguson och Emil Liljegren på flaket.

Smedjan. Emil Liljegren och Folke Roos.

Joel Antonsson läser skylten om Skybacken på Järnstad Vitmansgård

